15.3.2024

Suuri valiokunta
suv@eduskunta.fi

Asia: U 4/2024 vp Valtioneuvoston kirjelmä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi seurantakehyksestä selviytymiskykyisiä Euroopan metsiä varten

Pyydettynä lausuntona Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuus ry pitää hyvänä Euroopan komission lainsäädäntöehdotuksen tavoitetta kehittää EU:n metsätietojen yhdenmukaisuutta sekä johdonmukaistaa tiedon keräämistä ja jakamista. Ajantasainen ja vertailukelpoinen metsätieto mahdollistaa EU-alueen metsissä tapahtuvien muutosten seuraamisen sekä auttaa jäsenvaltioita suunnittelemaan toimenpiteitä metsiensä ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistämiseksi ja metsätuhojen leviämisen estämiseksi.

EU-tasolla tuotettavalle metsätiedolle tulee olla selkeä ja jäsenvaltioiden omaa tiedonkeruuta kattavasti hyödyntävä seurantaverkosto. Lisäksi tarvitaan koordinoinnin, yhteistyön ja tietojen jakamisen mahdollistava yhdennetty hallinto.

Metsäteollisuus ry yhtyy valtioneuvoston kantaan siitä, että tietojen keräämisen tarkoituksenmukaisuus on arvioitava ennakolta tarkkaan ja että aineiston riittävä laatu on varmistettava. Metsäteollisuus ry muistuttaa, että kaukokartoituksella kerätyt tiedot eivät yksinään ole tarpeeksi luotettavia. **Suomen tulee jatkovalmisteluissa varmistaa, että jäsenvaltiot velvoitetaan, asetuksessa esitettyä painokkaammin, tarkistamaan ja tulkitsemaan kerätty tieto ennen kuin komissio julkaisee sen**.

Asetuksen seurantajärjestelmä sisältää maantieteellisesti täsmällisen ’metsäyksiköiden’ tunnistusjärjestelmän (art. 2.1 a) ja art. 4). ’Metsäyksiköiden’ (art. 2.3) määritelmä sekä niiden hyödyntäminen on ilmastu hyvin epäselvästi. Yksiköt näyttävät olevan keskeisiä suureita esimerkiksi liitteiden I ja III mukaan raportoitujen metsätietojen tulkinnassa. **Metsäteollisuus ry painottaa, että Suomen on jatkovalmistelussa edellytettävä metsäyksiköiden määrittelyn ja käyttötavan selkeyttämistä. Samalla jäsenvaltioiden roolia yksiköiden tunnistusjärjestelmän rakentamisessa on vahvistettava. Metsäyksikön koon on oltava riittävän suuri raportoinnin luotettavuuden varmistamiseksi**. Lisäksi metsänomistajan yksityisyyden, omaisuudensuojan ja metsätaloustoimien koskevan päätäntävallan tulee säilyä myös tulevaisuudessa.

15.3.2024

Metsäteollisuus ry yhtyy valtioneuvoston kantaan siitä, että koealojen sijaintietojen tulee olla salassa pidettäviä. Tämä on kriittistä tiedon luotettavuuden varmistamiseksi. Koealojen salassapidosta tulee säätää yksiselitteisesti jo asetuksen valmistelun aikana eikä myöhemmin komission toimesta.

Metsäteollisuus ry on samaa mieltä kuin valtioneuvosto siitä, että komissiolle siirrettävän toimivallan on oltava riittävän tarkkarajaista, oikeasuhtaista, tarkoituksenmukaista ja perusteltua. Metsäteollisuus ry muistuttaa kuitenkin, että useat alempiasteiset säädökset heikentävät teollisuuden lainsäädäntöympäristön ennakoitavuutta ja hankaloittavat toiminnan sekä investointien suunnittelua. **Tästä syystä Metsäteollisuus ry esittää valtioneuvoston kantaa tiukemmin, että delegoitu säädösvalta poistetaan kokonaan. Täytäntöönpanosäädösten osalta tulisi pohtia harkittua rajaamista.**

Ennakoitavuuden takaamiseksi Metsäteollisuus ry ehdottaa myös, että artiklassa 8 esitetyt metsiä koskevat lisätiedot (liite III) lisätään asetukseen vasta asetuksen uudelleentarkastelun yhteydessä. Lisäys edellyttää jäsenvaltioiden kanssa käytävää keskustelua tietojen keruumenetelmistä, kustannuksista sekä tiedon hyödyntämisestä.

Iki- ja aarnimetsien eli vanhojen ja luonnontilaisten metsien osalta Metsäteollisuus ry haluaa muistuttaa, että metsäteollisuusyritykset eivät voi ostaa puuta minkään omistajaryhmän kyseisten metsien kriteerit täyttävistä metsistä. Tästä syystä **Metsäteollisuus ry korostaa kartoituksen välttämättömyyttä. Sitä ei voi kuitenkaan jättää puun ostajan ja metsänomistajan vastuulle, sillä se kasvattaisi niin sanotun harmaan suojelun riski merkittävästi. Kartoitus on toteutettava julkisen sektorin toimesta maastossa kaikkien metsänomistajaryhmien osalta.**

Asetuksessa kannustetaan jäsenvaltioita tekemään vapaaehtoisia integroituja pitkän aikavälin metsäsuunnitelmia (art. 13). Asetuksen liitteessä IV kuitenkin esitetään sisältöehdotus suunnitelmille. **Metsäteollisuus ry pitää tärkeänä, että metsäsuunnitelmien laadinta on kansallisessa päätäntävallassa ja pitää kyseenalaisena vapaaehtoisten suunnitelmien vakiomallin esittämistä velvoittavassa lainsäädännössä. Myös Suomen tulisi jatkovalmistelussa nostaa tämä seikka vahvasti esiin.**

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja